

dosegel po modroslovnih blodnjah končno neposredni stik z božanstvom. Bovarizem je tudi vzrok Homaiseve smešnosti. Flaubertovo delo bi mogli smatrati za vrsto prikazov, kako destruktivni so učinki s a m o cerebralne kulture in kako idejni napredek ne pospešuje samo socialnega blagostanja, marveč tudi razpad duševne narodove konstitucije in dekadentno anarhijo. —

Kljub petdesetim letom, ki so potekla od prve izdaje „Madame Bovary“, se najdejo še dandanes in se bodo našli morda tudi to pot med Slovenci ljudje, ki bodo vzdignili svarilni prst in videli v romanu vse polno nemoralnosti. Ne more se jim zabraniti, da zado stijo svoji etični hipertrofiji in moralnemu bovarizmu. Ta socialna patologičnost koreni pregloboko, da bi nas mogli presenetiti njeni pojavi. S takšnimi ljudmi je imel sitnosti že Flaubert sam. Državno pravdnštvo mu je naprtilo radi „Madame Bovary“ proces, kakor se je zgodilo Sokratu, „ker pohujšuje...“ itd. Porotniki so ga sijajno rehabilitirali z osvobojenjem. — Malo je romanov s tako visoko moralnostjo kakor baš „Madame Bovary“, moralnost višje vrste, ki predočuje z znanstveno natančnostjo razvoj in pogubonosni konec pregrehe. Flaubert sam ne sodi nikdar, ali kdor ni zmožen, zaznati sam etične vrline njegovega pripovedovanja, pri tem je najstrožji moralni katekizem zaman. Da bi bil vtihotapil Flaubert v roman etične sentence, bi bil roman pridiga in ne umotvor.

Ivo Peruzzi:

V večerni čas . . .

V večerni čas gre v polje pot
in z grička zvon zaplaka v mrak,
od žit zaveje dih mehak,
kot da bi mimo šel Gospod . . .

Ob roki ti . . . Kje svet je, bol,
kje težka kletev mračnih dni? . . .
Na grudih belih mak žari,
v očeh blestí neba prestol.